

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Kontrolluppgiftsbaserad lönesummestatistik (LSUM)

Ämnesområde

Arbetsmarknad.

Statistikområde

Lönesummor

Produktkod

AM0302

Referenstid

2017

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån (SCB)
Kontaktinformation	Kontrolluppgiftsbaserad lönesummestatistik
E-post	lsum@scb.se
Telefon	010-479 50 00 (Statistikservice)

Innehåll

1	Statistikens sammanhang.....	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	3
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	4
2.4	Insamlingsförfarande.....	4
2.4.1	Datainsamlingsmetoder	4
2.4.2	Mätning.....	5
2.4.3	Bortfallsuppföljning	5
2.5	Bearbetningar.....	5
2.6	Granskning.....	7
2.6.1	Granskning under insamlingen	7
2.6.2	Granskning av mikrodata	7
2.6.3	Granskning av makrodata	8
2.6.4	Granskning av redovisning	8
2.7	Skattningsförfarande	8
2.7.1	Principer och antaganden	8
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter.....	8
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet.....	9
2.7.4	Röjandekontroll	9
3	Genomförande	9
3.1	Kvantitativ information.....	9
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	9

1 Statistikens sammanhang

SCB startade en försöksverksamhet med bearbetningar av uppgifter från kontrolluppgifter (KU) för inkomståren 1979-1981. Från och med inkomståret 1980 har SCB utfört bearbetningar av KU och redovisat statistiska resultat. Från och med inkomståret 1985 förses kontrolluppgifterna med uppgift om arbetstagarnas arbetsställesnummer. I och med det går det att koppla ihop individdata med företags- och arbetsställdata. Detta har då möjliggjort att statistik om lönesummor kan presenteras på regional nivå både efter inkomsttagarens boende- och arbetskommun.

Syftet med sammanställningen av kontrolluppgifterna kan delas upp i ett direkt syfte och ett indirekt syfte för andra statistiska undersökningar.

Det direkta syftet är att ta fram registerbaserad lönesummestatistik över de skattepliktiga lönesummornas och sociala ersättningarnas fördelning och utveckling efter kön, bransch och region.

Det indirekta syftet avser de kontrolluppgiftsbaserade registrens nyttjande för komplettering av variabelinnehållet i ett antal statistiska undersökningar inom SCB.

I detta dokument beskrivs upplägg och genomförande av den kontrolluppgiftsbaserade lönesummestatistiken. Dokumentet kompletterar *kvalitetsdeklarationen* för LSUM som finns tillgänglig på <http://www.scb.se/AM0302> under rubriken *Dokumentation*.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

De statistiska målstorheterna utgörs huvudsakligen av summan av olika värden på kontrolluppgiften, främst lönesumman, och antal kontrolluppgifter, detta uppdelat på en mängd olika bakgrundsvariabler.

2.2 Ramförfarande

Observations- och målobjekten utgörs av registerdata i form av de kontrolluppgifter som Skatteverket (SKV) levererar till SCB. Kontrolluppgifterna, som arbetsgivare/utbetalare lämnar till SKV, är genererade genom uppgiftsskyldighet enligt skattelagstiftningen, SKV:s kontrolluppgiftsdatas, d.v.s. alla kontrolluppgifter från arbetsgivare och utbetalare av sociala ersättningar, utgör ramen för registret. Inkomster som inte redovisas enligt uppgiftsskyldigheten ingår inte. De kontrolluppgifter från SKV som inkommer till SCB

efter bryttidpunkten betraktas som bortfall och påverkar slutresultatet i mycket liten utsträckning.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

Inget urval och ingen uteslutning förekommer i denna undersökning.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamlingsmetoder

Datainsamling sker genom överföring av registeruppgifter från SKV:s kontrolluppgiftsdatabas (KUPP) via SHS - spridnings- och hämtningsystemet för myndigheter. Överföringen sker, tre gånger per år. När materialet inkommit till SCB fördelas data till rätt avdelning efter vilken KU-typ det gäller.

I LSUM ingår följande:

KU10 Kontrolluppgift från arbetsgivare

KU13 Särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK)

KU14 Särskild KU, pensionsgrundande inkomst

KU16 Sjöinkomster

KU17 Sjöinkomster (SINK) för utomlands bosatta

KU18 Pensions- och försäkringsutbetalare

KU19 Pensions- och försäkringsutbetalare, SINK utomlands bosatta

Samt även några övriga underlag:

AS Bilaga till arbetsgivardeklarationen

F1 Uppgifter från förenklad arbetsgivardeklaration

F3 Uppgifter från förenklad arbetsgivardeklaration –sink

Överföringarna från SKV regleras via en överenskommelse där det framgår vad som kommer att överföras och vid vilka tidpunkter.

Demografiska uppgifter om inkomsttagarna hämtas från Registret över totalbefolkningen, RTB, som finns på SCB, och uppgifter om arbetsgivarens sektor och företagets bransch hämtas från Företagsdatabasen, FDB, som också finns på SCB.

Uppgifter om arbetsställets bransch hämtas från den Registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken, RAMS, där det genomförts ett arbete för att förbättra kopplingen mellan individ och arbetsställe. För mer information om hur detta går till, se avsnittet 2.5 Bearbetningar eller läs mer under punkten Dokumentation, Statistikens framställning för RAMS på www.scb.se/am0207.

2.4.2 Mätning

Skatteverket ansvarar för kontrolluppgiftsdatan, KUPP och det är på Skatteverket uppgifterna samlas in och registreras.

LSUM är en totalundersökning som baseras på de kontrolluppgifter och övriga underlag som är insamlade av Skatteverket. Ansvaret för utformningen av blanketter är SKV.

För mer information om produktionsomgång 2017, läs produktens Kvalitetsdeklaration, om finns under punkten Dokumentation på <https://www.scb.se/am0302>

2.4.3 Bortfallsuppföljning

Eftersom LSUM baseras på uppgifter som finns tillgängliga i undersöknings ram, så förekommer inget objektsbortfall i egentlig mening.

När intagen av uppgifterna sker kontrolleras att antalet poster stämmer överens med information vi fått från Skatteverket. En viss kontroll görs också för att se om vissa arbetsgivare finns med i det levererade materialet.

För den leverans som inkommer i december, som inte används i produktionen, görs summeringar av lönesumman och antal kontrolluppgifter som en kontroll av vad vi missar när vi gör "brytningen" i september. Se vidare under 3.1 Kvantitativ information.

2.5 Bearbetningar

I mars, när den första av tre leveranser skett, sammanställdes alla de kontrolluppgifter som inkommit till SCB. Det motsvarar normalt nästan alla kontrolluppgifter av det totala materialet. Preliminära versioner av registren över kontrolluppgifter från arbetsgivare på individnivå (KUARB) och på företagsnivå (KUAGG) samt över kontrolluppgifter från utbetalare av skattepliktiga sociala ersättningar (KUSOC) skapas.

Det preliminära KUARB-registret används bland annat som underlag för den komplettering av arbetsställeuppgifter som är nödvändig för skapandet av den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS). Sektorindelade tabeller som används av t.ex.

Nationalräkenskaperna och Finansdepartementet, tas också fram och levereras till användarna. Även från det preliminära KUSOC framställs tabeller till t.ex. Finansdepartementet.

I slutet av augusti/början av september kommer nästa leverans från SKV och då framställs den definitiva versionen av registren. Innan registret blir slutgiltigt genomförs ett antal kontroller av materialet med bl.a. rimlighet på beloppen och uppenbart felaktiga kontrolluppgifter tas bort. Vid tveksamheter kontaktas SKV. Uppgifterna som kommer från SKV i slutet av augusti/början av september är av lite bättre kvalitet än det som kommer i mars. Arbetsgivarna har då haft tid att lämna in eventuella rättningar av tidigare inskickade kontrolluppgifter.

När ett register skapas, preliminärt eller definitivt, hämtas uppgifter om arbetsgivarens näringsgren och sektor från FDB. Inför varje registerframställan kontrolleras lönesumman för "näringsgren okänd" och "sektor okänd". För större företag som saknar någon av dessa uppgifter görs en historisk tillbakablick i FDB och dessa uppdateras sedan manuellt om uppgift hittats. Störst möda läggs ned på att hitta näringsgren och sektor för företag med hög lönesumma. Därefter är det definitiva registret klart och det används bl.a. som bas för den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS).

Ett annat viktigt register som skapas är KUASt (kontrolluppgifter per arbetsställe). Det möjliggör redovisning av lönesummor efter bl.a. arbetsställets näringsgren och belägenhet (kommun). Det är i huvudsak utifrån detta register som statistiken tas fram. I KUASt ingår inte de kontrolluppgifter som avser sjömän och kontrolluppgifter som har ett lägre belopp än 100. Det finns två varianter av KUASt. En tabell som är aggregerad per arbetsställe (KUASt) och en tabell på individnivå (KUAStIND).

I framställningen av KUASt används de upprättningar och kompletteringar av arbetsställennummer, som görs i produktionen av den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS), se nedan.

Felaktig eller saknad uppgift om arbetsställe påverkar primärt statistik om dagbefolkning (lönesumman fördelad utifrån i vilken region individerna har sitt arbetsställe), men också uppgift om näringsgren. Både arbetsställets kommun och näringsgren hämtas från FDB. Uppgiften om arbetsställe inhämtas i form av ett s.k. arbetsställennummer som samtliga arbetsgivare med mer än ett arbetsställe ska ange på kontrolluppgifterna. Från FDB får arbetsgivaren information om vilka arbetsställennummer som företaget kan använda på kontrolluppgifterna. I FDB finns en koppling mellan detta arbetsställennummer och arbetsställets identitet (Cfar-nummer) som gör att uppgifter om arbetsstället kan inhämtas till undersökningen.

Uppgiften om arbetsställe kan bli fel eller obestämd av flera anledningar. En är att organisationsnumret som anges på kontrolluppgiften inte finns i FDB. En annan anledning är att ett visst

företag har flera arbetsställen, utan att detta kommit till SCB:s kännedom. Ytterligare en anledning är att arbetsgivare angett fel arbetsställesnummer på kontrolluppgiften. Det kan till exempel handla om en kommun (som arbetsgivare) som har fört alla sina anställda på kommunkontoret, trots att arbetsstyrkan i verkligheten var utspridd på daghem, skolor, vårdhem m.m. Sådana felnumreringar kan leda till felaktig eller saknad uppgift om arbetsplatsens näringsgren och/eller belägenhet.

För att förbättra uppgiften om arbetsställe skickas ett frågeformulär till de företag där minst fem personer saknar eller har ett felaktigt arbetsställesnummer i kontrolluppgiften. som har redovisat kontrolluppgifter till SKV där uppgiften om arbetsställesnummer saknas. I frågeformuläret ska arbetsgivaren ange rätt arbetsställesnummer för de individer som företaget har lämnat kontrolluppgift för men som saknar denna uppgift. De rättningar av arbetsställesnummer som görs i RAMS påverkar också LSUM och då särskild de register som används till att ta fram uppgifter om lönesumman efter arbetsställets kommun och/eller bransch, KUAST och KUASTIND.

Makrogranskning

I framställningen av RAMS görs en makrogranskning av materialet avseende förvärvsarbetande. Resultatet av granskningen utnyttjas också i LSUM. Granskningen av materialet görs på aggregerad nivå (kommun) och omfattar förändringar i dagbefolkningens storlek jämfört med föregående år, förändring i pendlingens storlek mellan bostad och arbetsplats samt förändring i dagbefolkningens näringsgren. Större avvikelser utreds. Eventuella ändringar av arbetsställesnummer som föranleds av makrogranskningen i RAMS påverkar också LSUM.

2.6 Granskning

2.6.1 Granskning under insamlingen

2.6.2 Granskning av mikrodata

Då uppgifterna inkommer direkt från SKV gör inte SCB någon granskning under insamlingen förutom att kontrollera att antalet poster överensstämmer med de antal Skatteverket meddelat att de skickat, och även om vissa arbetsgivare finns med i materialet.

Granskning av mikrodata

För att kunna framställa LSUM som ska redovisa uppgifterna efter sektor, bransch och region med god kvalitet, så utförs ett antal kontroller som kan medföra uppdateringar.

SCB genomför kontroller bl.a. på

- Rimligheten på beloppen
- Felaktiga personnr
- Månadsmarkeringen
- Saknad näringsgren
- Dubbletter

2.6.3 Granskning av makrodata

Innan registret bedöms som färdigställt, så jämförs uppgifterna på sektor-, bransch-, län och kommunnivå mot tidigare år, för att se om det är några oförklarliga skillnader.

2.6.4 Granskning av redovisning

Inför publicering granskas samtliga delar av materialet efter laddning i SCB:s webbpubliceringsverktyg och efter laddning i statistikdatabasen.

SCB kontrollerar att alla tabeller och diagram finns med och att ingen av dem är tom eller innehåller obegripliga värden, till exempel interna koder. Rubriker och förklaringar till tabeller och diagram granskas så att de är korrekta. SCB kontrollerar också att överensstämmelse råder där samma siffervärde eller text används på flera ställen.

Det sker även en kontroll att data och metadata ser riktiga ut efter publiceringen på webbplatsen. Det görs genom den externa Statistikdatabasen på SCB:s webbplats.

2.7 Skattningsförfarande

Inga skattningar görs i LSUM.

2.7.1 Principer och antaganden

Statistikens tillförlitlighet är beroende av att uppgifterna på kontrolluppgifterna (KU) är riktiga och att SCB får ta del av samtliga KU som levereras till SKV. Vad gäller de inlämnade uppgifternas riktighet kan sägas att grunden oftast ligger i arbetsgivarnas lönesystem som är ett viktigt underlag för de anställdas inkomstdeklaration och beskattning. Även de "sociala" kontrolluppgifterna (t.ex. från Försäkringskassan) är också underlag till deklaration och beskattning. Man har därför skäl att anta att uppgifterna är kontrollerade innan de redovisas till inkomsttagaren och registreras av SKV.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

Den kontrolluppgiftsbaserade lönesummestatistikens målstorheter bygger på totaler. Dessa skattas genom summeringar av det totala

antalet aktuella kontrolluppgifter och övriga underlag samt dess värden.

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Inga skattningar av tillförlitligheten genomförs i den kontrolluppgiftsbaserade lönesummestatistiken.

2.7.4 Röjandekontroll

Det finns i nuläget inget behov av röjandekontroller då redovisning av den officiella statistiken sker på aggregerad nivå

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

I det preliminära KUARB-registret, som framställldes i mars, fanns det 8 702 000 kontrolluppgifter med en total lönesumma på 1 712 039 miljoner SEK.

I det definitiva KUARB-registret, som framställdes i september, finns det 8 774 000 kontrolluppgifter med en total lönesumma på 1 718 777 miljoner SEK.

De kontrolluppgifter som inkommer till SCB, i december, alltså efter "brytning" utgör bortfallet som för förra inkomståret var 0,01 procent av den totala lönesumman och 0,17 procent av antalet kontrolluppgifter. En del av bortfallet består av ändringsposter och är alltså inga nytillkomna kontrolluppgifter.

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Inga avvikelser gjordes.